

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-248

23.09.2016

Кабінет Міністрів України

Надсилаємо адресований Кабінету Міністрів України депутатський запит народного депутата України Мельничука І. І., оголошений на засіданні Верховної Ради України 23 вересня 2016 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.;
матеріали на 1 арк.

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5

№ 229/07-74

« 20 » вересня 2016 р.

✓ **Кабінет Міністрів України**

вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008

**Міністерство соціальної політики
України**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601

Пенсійний фонд України

вул. Бастіонна 9, м. Київ-14, 01601

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Щодо забезпечення конституційних прав
громадян України на соціальний захист*

До мене, як до народного депутата України, звернулась жителька з проханням допомогти у вирішенні питання підняття пенсійного забезпечення до рівня мінімального.

Згідно з Конституцією України Україна є демократичною, соціальною, правовою державою (стаття 1); людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю; права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави; держава відповідає перед людиною за свою діяльність; утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (стаття 3).

Відповідно до статті 46 Основного Закону України громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, а також у старості.

Це право гарантується загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням за рахунок страхових внесків громадян, підприємств, установ і

організацій, а також бюджетних та інших джерел соціального забезпечення; створенням мережі державних, комунальних, приватних закладів для догляду за непрацездатними.

Пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом.

Так, згідно діючого законодавства прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність, станом з 01.05.2016 р. складає 1 130 грн на одну особу. В той же час, згідно офіційної інформації Пенсійного фонду України в Україні станом на 01.06.2016 р. **налічується 478 004 осіб**, які отримують пенсію чи державну соціальну допомогу нижчу за 1 тис. грн.

Іншими словами, майже півмільйона соціально незахищених верств населення (пенсіонери, інваліди) знаходяться поза офіційною межею виживання – 1 130 грн. Більш того, вказаний прожитковий мінімум не відповідає сучасним реаліям, адже навіть за офіційною інформацією Міністерства соціальної політики України фактичний прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність, в травні 2016 року становив в 2 рази більше – 2 220 гривень.

До осіб, що отримують пенсійні та соціальні виплати нижчі за прожитковий мінімум, потрапили такі категорії населення:

- 1) особи, які досягли 60 років та мають страховий стаж не менше 15 років та не більше 35 років у чоловіків та 30 років у жінок;
- 2) особи, які досягли 63 років та мають страховий стаж менший за 15 років;
- 3) жінки, що вийшли на пенсію раніше ніж у 60 років;
- 4) інваліди I, II та III груп.

Вказана ситуація пов'язана з тим, що базові Закони України, які визначають розміри пенсії та соціальної допомоги, допускають встановлення таких виплат на рівні нижчому за прожитковий мінімум.

З 1 квітня 2008 року по 24 квітня 2014 року діяла норма Постанови Кабінету Міністрів України № 265 від 26 березня 2008 року, згідно якої, у разі якщо щомісячний розмір пенсійних виплат та державної соціальної допомоги не досягав прожиткового мінімуму, встановленого законом для осіб, які втратили працездатність, таким особам надавалась щомісячна державна адресна допомога у сумі, що не вистачала до зазначеного прожиткового мінімуму.

Разом з тим, відповідно до Основного Закону України „кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло“ (стаття 48), „пенсії, інші види соціальних виплат та допомоги, що є основним джерелом існування, мають забезпечувати рівень життя, не нижчий від прожиткового мінімуму, встановленого законом“ (частина третя статті 46).

При цьому, слід зазначити, що Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади, який вживає усіх заходів щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина, зокрема, соціального захисту населення України, надання соціальної допомоги тим громадянам, які з незалежних від них обставин не можуть забезпечити достатній рівень життя для себе і своєї сім'ї (частина перша статті 113, пункт 2 статті 116 Основного Закону України).

Згодом, фактично нівелюючи вищезазначені приписи Конституції України (щодо визнання найвищою соціальною цінністю життя і здоров'я громадян) в березні 2014 року Кабінетом Міністрів України внесено зміни до вищевказаної Постанови – замість встановлення мінімального розміру пенсійних виплат та державної соціальної допомоги на рівні прожиткового мінімуму (що відповідає засадам нормотворчої техніки) Урядом встановлено нижню межу державної соціальної допомоги в розмірі 949 грн (мінімальна пенсія станом на 2014 рік).

Як вбачається з листа автора звернення, заявниця
теж підпадає під категорію, якій встановлено нижню межу державної соціальної допомоги, маючи страхового стажу 34 роки, вона отримує 949 грн пенсії.

Таким рішенням Уряд відмінив індексацію мінімальних пенсійних виплат та державної соціальної допомоги для найменш соціально забезпечених верств населення.

З огляду на зазначене, а також враховуючи положення статті 15 Закону України "Про статус народного депутата України" прошу Вас, розглянути підняті у запиті питання та вжити термінових заходів щодо реалізації конституційних прав громадян України на одержання пенсій та інших соціальних виплат не нижче від прожиткового мінімуму.

Про результати розгляду запиту та вжиті заходи прошу повідомити мене та автора листа у найкоротший термін.

Додаток: звернення на 1 арк. в Іприм.

ІВАН МЕЛЬНИЧУК

№ 229